

Suk Sulat neg buwat ni San Santiago

Pesi'una

Suk Sulat neg buwat ni Santiago giin suk pikipung ne ngak penendu'an para se gendawendaw nek pedleketubu'. Sinulat ini para se dlaun ne nga getawan ned Diwata neng migbelagbelag ri sek tibuuk neg benwa. Sung menenulat ginumamit ne ngak talu' ned duuni gulugaan arun sek pekperayag se ngak penendu'an mendeng sek pedleketubu' gisip mektetu'u ri ni Christ. Buwat sek pengenleng nek sala neng mektetu'u ri ni Christ, sung menenulat migasuy seng mikeleseles ne nga gesuyen maa' se keratu' bu' kepupus, pengindan, melengas nek pemetasan, pegukum na daan kuntra sek sala ne getaw awas betang, pektu'u bu' pegbaal, suk pedlegamit sed dila', tinawan, pedlalis, garbu, pekpebaba', pegukum sed дума, pekpenghambug, pekpelugbak, bu' pegampu'.

Binegayan ne dlaga' nung menenulat suk pekegimpurtanti se ngak pegbaal дума sek pektu'u, riin sek peksunud bu' pektuman se Christian nek tinu'uwan.

Ngang Misulat ri sek Sulat keni

I. Pesi'una 1.1

II. Suk Pektu'u bu' Tinawan 1.2-8

III. Suk Pekepupus bu' Pekeratu' 1.9-11

IV. Suk Pengindan bu' Pektintal 1.12-18

V. Suk Pekpenginengeg bu' Pegbaal 1.19-27

- VI. Suk Penegul kuntra se gena' peksama nek
 Pekpegalimba' 2.1-13
 VII. Suk Pektu'u bu' su ngak Pegbaal 2.14-26
 VIII. Su Christian bu' sud Dila'en 3.1-18
 IX. Su Christian bu' sug Benwa 4.1—5.6
 X. Sud Duma pa ne ngak Pemandu' 5.7-20

¹ ✧ Seniyu dlaun ne nga getawan ned Diwata neng migbelagbelag ri sek tibuuk neg benwa, Sulat keni buwat ni Santiago, sung minibeli ri sed Diwata bu' se Ginu'u ne si Jesus Christ. Kumusta ri se dlaunan niyu.

Pektu'u bu' Tinawan

² Ngak sambat'u, pedleliyag amu bu' mateng riin seniyu su dlaun neng mikeleseles ne ngak pengindan,

³ ay misuunan niyu ne suk pektu'u niyu inindanan na run arun mbaal amu neng me'inentusen,

⁴ bu' siguru niyu ne suk pekeme'inentusen niyu metileng arun meksitandeng amu gupiya bu' ndi' mekulangan se isan landun.

⁵ Ma'ad bu' isan ta' ri seniyu sung mikulangan nek tinawan, pepenengi niyu ri sed Diwata tendeng ay melibegain giin bu' megbegay nek tinawan tu se dlaunan neng menengi ri seniin neng mikpe'ita' sek pekpetailen bu' pedlekata.

⁶ Ma'ad seng megampu' amu, kina'enlan mektu'u amu bu' ndi' menduwa'ruwa'. Tendeng ay su isan ta' neng midduwa'ruwa' maa' neg

---

✧ **1:1 1.1:** San Mateo 13.55; San Marcos 6.3; Su Ngak Pimbaal 15.13; Galacia 1.19.

baled ri sed dagat nek sumunud bu' ta' ekpesay ne genus.

⁷⁻⁸ Bu' maa'entu amu, ndi' amu mekegena'ena' se ginsaktu bu' minduwa'ruwa' ri se dlaun neg binaal niyu, ndi' amu megena'ena' neng mekerawat amu isan landun buwat ri se Ginu'u.

Kepupus bu' Keratu'

⁹ Su ngak pupus ne kepeteran neng mektetu'u ri ni Christ, kina'enlan medleliyag ay pesiddengengan ilan ned Diwata,

¹⁰ ✧ bu' su ngad datu' neng mektetu'u riin ni Christ kina'enlan medleliyag sek pebeba'en ilan ned Diwata. Ay su keratu' nilan me'alep maa' seg bulak nek sigbet.

¹¹ Su gendaw sumebang duma seng melebihiyan ne kiiniten neng mikepelawes sek sigbet; sug bulaken melupu', bu' su kelengasen medlaat. Seng maa' nini nek pebiyan su ngad datu' laaten saanay mekpeddayun ilan ri sek pekpemeti-gayun nilan.

Pengindan bu' Pektintal

¹² Pedleliyagen su ngang mekpebilin neng metinumanen isan se ngak pengindan, tendeng ay bu' mekegantung ilan se ngak pengindan, mekerawat ilan se ketubu' gisip ganti nek sinaad ned Diwata tu se ngang mikpetail ri seniin.

¹³ Bu' tinintal ita seng maa' run ne ngak pengindan, ndi' ita kina'enlan mektalu', "Pektintal keni buwat sed Diwata." Ay sud Diwata ndi' metintal neng menulay, bu' ndi'en rema tintalen su isan ta'.

✧ **1:10 1.10-11:** Isaias 40.6-7 (LXX).

14 Ma'ad metintal ita seng mekpelugayak ita bu' mekperunggat ita se gegulingen ta neng melaat ne nga gayak.

15 Rayun bu' metuman su ngang melaat ne nga gayak ta, medlekelebu'an ini sek pekpekesala'; bu' mekpeddayun su getaw sek pekpekesala', medlekelebu'an ini se kemetain.

16 Ngak pinetail'u ne ngak sambat, ndi' amu pekpelimbung!

17 Su dlaun nek pekpekemelibegain bu' metileng neg begay migbuwat se dlangit; migbuwat ini sed Diwata, sung Migbaal se ngad delaag tu se dlangit. Isan bu' me'eseb su ngad delaag bu' megalin su nga gelem, ndi' gaid me'eseb sud Diwata.

18 Pebiyan se gegulingenen ne keliyag, bi-naalen ita ne nga gembata'en pebiyan sek talu' se kemetuuran, arun mbaal ita ne guna se dlaun ne ngak pimbaalen.

Pekpenginengeg bu' Pegbaal

19 Ngak pinetail'u ne ngak sambat, peddelen-dem niyu ini! Kina'enlan su kada sala metelapan menginengeg, ma'ad mekemaya' mektuntul bu' ndi' merali' lengetan.

20 Ay su dlanget ne getaw ndi' mekegabang sek pegapet seng metareng ne ketuyu'an ned Diwata.

21 Aas beleng niyu su dlaun neng melaat nek pemetasan bu' melaat nek terbahu. Pekpesakup amu ri sed Diwata bu' dawat niyu suk talu' neg binetang ri se nga gena'ena' niyu, neng mekeluwas ri seniyu.

²² Ndi' niyu limbungay su gegulingen niyu pebiyan sek pekpenginengeg na run sek talu'en; tumu', baal niyu ini.

²³ Bu' minginengeg amu sek talu', ma'ad nda' amu pegbaal run nini, maa' amu ne nga getaw neng mingispihu bu' mikiita' seng metuud nilan ne nga gawi';

²⁴ ay inipusan nilan su nga gegulingen nilan, bu' seng megawa' ilan na, melingawan nilan rayun bu' landuni nga gawi' nilan.

²⁵ Ma'ad bu' megenleng amu gupiya seng metileng ne kesugu'an neng migbegay ne kege-wasan se nga getaw, bu' mekpeddayun sek pektuman run nini, bu' gena' na run menginengeg bu' rayun pedlingawan ini, ma'ad baalen ini—pengumpiyanan amu ned Diwata ri seg baalen niyu.

²⁶ Bu' duuning migena'ena' ri seniye neg ril-ihiyusu amu, ma'ad nda' amu pekpegeng ri se ngad dila' niyu, nda'irunik paluun suk tinu'uwan niyu bu' linimbangan niyu su gegulingen niyu.

²⁷ Para sed Diwata ne Gama', sug relihiyun ne dlimpiyu bu' metuud giin suk pedlekata ri se nga giru bu' se ngag balu ne nga dlibun ri se nga keliseran nilan, bu' suk pedliyaw ri se gegulingen niyu ri se dlaun ne kelaatan ned dini seg benwa.

2

Suk Penegul se gena' Peksama nek Pegalimba'

¹ Ngak sambat'u, gisip ne ngang mektetu'u ri se Ginu'u ta ne si Jesus Christ, su Ginu'u neng

mekegega'em, kina'enlan peksemaan niyu sek pegalimba' su nga getaw.

² Penenggi' duuning meratu' ne getaw neng mikseluk neg bulawan nek sising bu' melengas nek suub tumambung ri sek pektigum niyu bu' suk pupus ne getaw neng mikseluk neng meranul nek suub tumambung rema.

³ Bu' mekpe'ita' amu ne dlabaw nek pegalimba' tu se getaw neng melengasik suuben bu' mektalu' ri seniin, "Gingkud'a rini seng melengas ne ginkuran keni," ma'ad mektalu' amu tu sek pupus ne getaw, "Gindeg'a riin, awas ginkud'a rini sek saleg megaud se geksud'u,"

⁴ mikesala' amu rayun se genda' peksama suk pegalimba' niyu ri se nga getaw, bu' inukuman pisingkal ri seng melaat ne nga ketuyu'an.

⁵ Ngak pinetail'u ne ngak sambat, penginegeg amu! Pimili' ned Diwata su ngak pupus ne nga getaw rini seg benwa arun mbaal neng meratu' ri sek pektu'u, bu' mekaangken sek pedlegeri'an nek sinaaren tu se ngang mikpetail ri seniin.

⁶ Ma'ad nda' niyu tameray su ngak pupus! Ta' ma su ngang mindaagdaag ri seniyu, bu' migbidlas ri seniyu tu seng metungenga'an ne ngang mengengukum? Gena' ba su ngad datu'?

⁷ Gilan su ngang mimentalu' neng melaat tu seng melengas ne ngalan neg binegay ri seniyu.

⁸ ✧ Mekegbaal amu neng melengas bu' tumanen niyu su kesugu'an sek Pedlegeri'an, ned diin se kesulatan, "Petail mu suk sumbalay mu maa' sek pekpetail mu ri se gegulingen mu."

⁹ Ma'ad bu' ndi' niyu peksemaan sek pegal-imba' su nga getaw, mikesala' amu, bu' su Kesugu'an megukum ri seniyu gisip melinepasen.

¹⁰ Isan ta' sung midlapas sek sala neg bahin se kesugu'an mikesala' sek pedlapas se dlaunan.

¹¹ ☆ Ay giin miktalu', "Ndi'a menapaw," bu' miktalu' rema, "Ndi'a mekpatay." Isan bu' nda'a penapaw ma'ad bu' mikpatay'a mikelapas'a gusay se kesugu'an.

¹² Aas pektuntul amu bu' pedleketubu' maa' ne nga getaw ne ginukuman pebiyan se kesugu'an neng mekegbegay ri senita ne kegewasan.

¹³ Ay sud Diwata ndi' mekpe'ita' ne dlelaat seng megukum giin se nga getaw ne ndi' melilelaaten; ma'ad su dlelaat lumabaw gaid sinangkali' ri sek silut.

Pektu'u bu' ngak Pegbaal

¹⁴ Ngak sambat'u, landun maik paluun para sek sala ri seniyu neng mektalu' ned duunik pektu'u niyu ma'ad su ngak terbahu niyu ndi' mekepemetuud run nini? Mekeluwas ba suk pektu'u ketu ri seniyu?

¹⁵ Penenggi' bu' duuni nga kepeteran neng midlekina'enlan nek suub bu' nda'iruni gigu' neng me'aan.

¹⁶ Mekpalu ba bu' mektalu' amu tu senilan, "Pengumpiyanan amu siya ned Diwata! Ndi' amu pekpeteddaw bu' pekpeperii!"—bu' ndi' niyu ilan begayan landunik pengina'enlan nilan?

☆ **2:11 2.11: a** Exodo 20.14; Deuteronomio 5.18. **b** Exodo 20.13; Deuteronomio 5.17.

17 Aas maa' nini suk pektu'u: bu' pektu'u na run bu' ndi' peddumanan ne ngak terbahu, matay rayun suk pektu'u.

18 Ma'ad bu' duuning mektalu', "Suk sala tawan duunik pektu'uun, bu' sud duma duuni ngak terbahuun." Suk sembag'u, "Pe'ita' mu ri senaan su isan ta' ned duunik pektu'uun ne nda' peddumanay ne ngak terbahu. Pe'ita'u ri seni'a suk pektu'uu pebiyan se ngak terbahuu."

19 Miktu'ua ba nek sala raid Diwata? Melengas! Su ngang menulay mikt'u'u rema bu' mikpengereg duma se gendek.

20 Buralburalen'a! Liyagan mu ba ne mpe'ita' ne suk pektu'u ne ndi' peddumanan ne ngak terbahu nda'irunik paluun?

21 ✧ Gena' ba ne si Abraham ne gepu'an ta pimetareng ned Diwata? Wa'a, pebiyan se ngak terbahuun, sek peddulangen seg bata'en ne si Isaac tu sek pengilangan.

22 Nda' mu ba me'ita'? Suk pektu'uun nek piddumaanan ne ngak terbahuun; bu' suk pektu'uun mitileng pebiyan se ngak terbahuun.

23 ✧ Bu' mituman suk tinalu' ri se kesulatan, "Si Abraham mikt'u'u ri sed Diwata, bu' tendeng sek pektu'uun, sud Diwata migilala ri seniin neng metareng." Bu' iningelanan giin nek sambat ned Diwata.

24 Aas mesabut ta rayun nek pebiyan ri se ngak terbahu ta, pimetareng ita ned Diwata bu' gena' pebiyan sek pektu'u ta na run.

✧ **2:21 2.21:** Su Getaran se Dlaunan 22.1-14. ✧ **2:23 2.23: a** Su Getaran se Dlaunan 15.6. **b** 2 Nga Cronica 20.7; Isaias 41.8.

25 ☆ Maa' nini rema sung mihitabu' ri ni Rahab neng mikpemeledya' ned dengeg. Pimetareng giin ned Diwata pebiyan se ngak terbahuun, sed dinawaten su ngang meneni'id ne ngak taga Israel bu' inebangaan ilan neng mekedlaguy pebiyan riin se dlain ned dalan.

26 Su dlawas ne genda' nai gispirituun matay; maa' run rema suk pektu'u ne ndi' peddumanan ne ngak terbahu matay.

3

Sud Dila'

1 Ngak sambat'u, gena' melaun ri seniyu mbaya' mbaal ne ngang mentetendu'. Laung niyu run, gita ne ngang mentetendu' ukuman seg istriktu gupiya sinangkali' se ngad duma.

2 Dlaunan ta melemu mesayep. Ma'ad bu' su getaw ndi' mesayep ri sek pektuntulen, metileng giin bu' mekepegeng rema ri se gegulingenen.

3 Busalan ta sug baba' ne kebayu' arun sumunud ri senita isan ta' pepa'agaway.

4 Awas pegena'ena' niyu sug barku: isan se kebagelen, me'ekpes ini seng metikteg ne nga genus, ma'ad me'unutan seng miika' nek timun, bu' meritu isan ta' pepa'agaway ne kapitan.

5 Aas maa' run rema sud dila': isan miika' ini, mekepenghambug ini se gembagel ne ngag betang.

Pegena'ena' niyu sung meliwag ne gulangan, mesereng ini ri seng miika' na run ne gapuy.

☆ 2:25 2.25: San Santiago 2.1-21.

6 Sud dila' maa' ne gapuy. Melaun neng melaat ne ngak talu' neng megbuwat sed dila' bu' mekepelemu' ri sek tibuuk nek pekeetaw ta. Su ngang melaat ne ngak talu' neng migbuwat sed dila' maa' se gapuy neng migbuwat se gimpirnu bu' giin nini su ngang mekepegeba' ri sek tibuuk nek pedleketubu' ta.

7 Gita ne nga getaw, mekaayep ita se dlaun ne kelasi neng malig ne ngang menanap, ngang menlayug, ngang menlekagang, bu' ngak sera'.

8 Ma'ad nda'iruning mekaayep ri sed dila'. Melaat ini gupiya bu' ndi' mpegengan, mipenu' neg bulit neng mekepatay.

9 ✧ Ginamit ta ini sek pekpesalamat ri se Ginu'u ta bu' Gama' bu' pektuklad sed duma ne nga getaw neg binaal maa' ne gawi' ned Diwata.

10 Su ngak talu' sek pekpesalamat bu' pektuklad gumawas ri sek sala ra neg baba'. Ngak sambat'u, ndi' ini mbaya' mehitabu'!

11 Ay nda'irunik tebud neng mekepegawas seng metebang bu' gempait nek tubig sek sama nek tebud.

12 Ngak sambat'u, su gayu neg igira, ndi' memunga neg olibo; su gubas ndi' memunga neg igira, awas su gempait nek tebud mekegbegay neng metebang nek tubig.

Suk Tinawan neg buwat se Dlangit

13 Ta' ba ne getaw riin seniyou neng metau bu' menabut? Pemetuuran niyou ini pebiyan seng melengas neg betasan niyou, pebiyan seng

---

✧ 3:9 3.9: Su Getaran se Dlaunan 1.26.

melengas ne ngak terbahu niyu duma sek pekemelipebeba'en bu' sek tinawan.

¹⁴ Ma'ad bu' duuni kesinaku niyu, pekemelaat be'et, bu' kerelaw, ndi' amu mekpekesala' kuntra se kemetuuran pebiyan sek pekpenghambug sek tinawan niyu.

¹⁵ Suk tinawan neng maa' niin gena' buwat se dlangit; tinawan ini rini seg benwa, gena' diyusnun bu' buwat seng menulay.

¹⁶ Ay bu' ta' ngani' su kesinaku bu' kerelaw ritu rema su kesamuk bu' su dlaun neng mikeleseles ne kelaatan.

¹⁷ Ma'ad suk tinawan neg buwat se dlangit, guna se dlaunan dlimpiyu; duuni kelinaw, melipemiya'en, melisambaten; melilelaaten, bu' melengas su ngak terbahuun; genda'irunik pekpelabun bu' pekpelaunglaung.

¹⁸ Bu' su ngang migimula neng mimula se kelinaw ri se gispiritu se kelinaw mekegani ne gustisya.

4

Suk Pekpensambat ri seg Benwa

¹ Na, ta' ma migbuwat su dlaun ne ngak pedlekuntra bu' su ngak pegbunu' niyu? Migbuwat ini ri se kinilawan niyu ne nga gayak, neng mikpeddayun sek pedlekuntra ri se gegulingen niyu.

² Liyagan niyu mekaangken ne ngag betang, ma'ad ndi' niyu ini me'angken, aas andam amu mekpatay; minugaling amu gupiya ne ngag betang, ma'ad ndi' niyu ini me'uwan, aas megbunu'

amu bu' medlekuntra. Ndi' niyu me'angken su dliyagan niyu tendeng ay nda' niyu ini penengiyay ri sed Diwata.

³ Bu' seng menengi amu, ndi' niyu ini merawat, tendeng ay melaaten su nga ketuyu'an niyu; Minengi amu ne ngag betang para gemiten se gegulingen niyu ne nga dleliyag.

⁴ Gamu ne nga gena' metimumanen! Nda' ba niyu mesuunay ne suk pekpensambat ri seg benwa migulugan ne ngak pedlekuntra ri sed Diwata? Bu' liyagan niyu nek sumambat ri seg benwa binaal niyu su gegulingen niyu ne nga kuntra ned Diwata.

⁵ Ndi' amu pegena'ena' ne genda'ik paluun suk tinalu' ri se kesulatan, "Su gispiritu neg binetang ned Diwata ri senita melibeguun gupiya."

⁶ ☆ Ma'ad su dlelaat ned Diwata neg binegain ri senita meligen kampuun. Sumala' sek tinalu' ri se kesulatan, "Kuntra ned Diwata sung mesaya'saya'en, ma'ad megbegay giin ne kepiya tu seng melipebeba'en."

⁷ Aas pekpesakup amu ri sed Diwata. Sukulay niyu sung Menulay, bu' mekpelayu' giin ri seniyyu.

⁸ Pegaud amu ri sed Diwata, bu' mekpegaud giin ri seniyyu. Ugasay niyu su nga gemeg niyu buwat seng melaat ne ngak terbahu, gamu ne ngang mekesesala! Limpiyuway niyu su nga ketubu' niyu, gamu ne ngang mikpelaunglaung!

⁹ Penggu'ul amu, pensegaw, bu' penggagu; telesay niyu suk pektawa niyu sek peksega, su

---

☆ **4:6 4.6:** Ngak Pementelu'en 3.34 (LXX).

dleliyag niyu se kegu'ul.

¹⁰ Pekpebaba' amu ri seng metungenga'an ne Ginu'u, bu' pesiddengeraan amu.

Penegul Kuntra sek Pegukum ri sek Salasala

¹¹ Ngak sambat'u, ndi' amu pekpemuraay ri sek salasala. Bu' memura amu awas megukum se ngad дума ne ngang mektetu'u, pimura niyu bu' inukuman su Kesugu'an. Bu' inukuman niyu su Kesugu'an, nda' amu rayun pektuman se Kesugu'an, ma'ad migukum amu run nini.

¹² Sud Diwata ra sung migbegay se Kesugu'an bu' sung megukum. Giin ra sung mekeluwas awas mekepedlaat. Ta'a ma ne getaw, neng megukum ri sed дума?

Penegul kuntra sek Pekpetaastaas

¹³ ✧ Na, penginegeg amu ri senaan, gamu neng miktalu', "Nandaw awas lema' meritu ami sek siyudad, mekengel ami ritu seled sek sala taun bu' memetigayun bu' mekesalapi' neng melaun."

¹⁴ Nda' amu gani' mekesuun bu' landuning mehitabu' ri se ketubu' niyu lema'. Ay maa' amu ne gamug neng me'ita' sek sereluk bu' me'alep ra pelum.

¹⁵ Giin nini su gembaya' niyu telu'en: "Bu' meliyag su Ginu'u, neng metubu' ami bu' mbaal ini awas ketu."

¹⁶ Ma'ad nemuun mikpesigarbu amu bu' mikpetaastaas; dlaun nek pekpetaastaas sayep.

✧ 4:13 4.13-14: Ngak Pementelu'en 27.1.

17 Aas bu' ndi' ta rayun baalen sung melengas neng misuunan ta ne mbaya' baalen, mikesala' ita.

5

Penegul tu se ngad Datu'

1 Bu' nemuun, gamu ne ngad datu' ne getaw, penginegeg amu ri senaan! Pensegaw amu bu' pedlugaga', tendeng se nga keliseran neng mateng ri seniyou!

2 ☆ Melunut su nga ketigeyunan niyu, bu' pengeteben ne nga gantung su ngak suub niyu.

3 Sug bulawan bu' suk selapi' niyu pengga'angen, bu' ga'ang keni menintigus kuntra ri seniyou bu' mekit ri se guned niyu maa' ne gapuy. Mikpeddayun amu megipes ne ngak selapi' se ketapusan ne nga gendaw keni.

4 ☆ Enlengay niyu, nda' niyu biyaray su ngak su'ul nu ngang minterbahu ri se ngag binaal niyu. Penginegegay niyu su ngak sumbung nilan! Su ngak pensegaw nu ngang minlegani ri se ngak sengkuk niyu mirengeg ned Diwata, su Ginu'u neng Mekegega'em.

5 Su ketubu' niyu rini seg benwa mipenu' se kelengas bu' dleliyag. Pilembu' niyu su gegulingen niyu para se gendaw nek pentiti'.

6 Sinilutan bu' pimatay niyu su nga getaw ne genda'ik sala'en, bu' nda' ilan sukul ri seniyou.

Pekpelugbak bu' Pegampu'

☆ 5:2 5.2-3: San Mateo 6.19. ☆ 5:4 5.4: Deuteronomio 24.14-15.

⁷ Ngak sambat'u, pekpelugbak amu tampan sek peddateng ne Ginu'u. Enlengay niyu, su ngang mentetaun pigendun nilan sek pekpelugbak seng mekperateng se nga gimpurtanti ne ngak sen-gku'. Melipelugbaken ilan neng migelat ri se guna bu' sek tambinai' ne ngad dupi'.

⁸ Aas kina'enlan mekpelugbak amu rema. Ligen niyu su ngak pedderama niyu, ay megaud na gaid suk peddateng ne Ginu'u.

⁹ Ngak sambat'u, ndi' amu pegburuburu ri sek salasala seniyu arun ndi' amu silutan ned Diwata. Enlengay niyu, sung Mengengukum megaud na, sungu' na mateng.

¹⁰ Ngak sambat'u, peddelendem niyu su ngak propeta neng migwali se ngalan ne Ginu'u. Baal niyu ilan ne dlendasan ri sek pekpelugbak duma sek pekeme'inentusen isan pa se nga keliseran.

¹¹ ✧ Enlengay niyu, inilala ta gilana nek piddleliyag tendeng ay mikegantung ilan. Mirengeng niyu suk pekpelugbak ni Job bu' misuunan rema niyu bu' pigendun giin sek pegabang ne Ginu'u sek tambinai'. Ay su Ginu'u melilelaaten bu' melipetailen.

¹² ✧ Ma'ad labaw se dlaunen, ngak sambat'u, ndi' amu menumpa' seng meksaad amu. Ndi' amu menumpa' pebiyan se dlangit awas pebiyan seg benwa awas pebiyan se isan laa betangay run. Talu' niyu na run, "Wa'a" bu' minuyun amu, bu' "Ndi'" bu' ndi' amu muuyun, bu' rayun ndi' amu silutan ned Diwata.

✧ **5:11 5.11:** a Job 1.21-22; 2.10. b Ngak Salmo 103.8. ✧ **5:12 5.12:** San Mateo 5.34-37.

13 Bu' duuni ngang migantus ri seniyu, mbaya' ilan megampu'. Bu' duuni ngak pidleliyag, mbaya' ilan menlekanta se ngak peksaya'.

14 ✧ Bu' duuni ngang minlaru ri seniyu, mbaya' ilan maangay ne nga geseg ri sek simbaan, neng megampu' para senilan bu' menlunas ne dlana neg olibo ri senilan se ngalan ne Ginu'u.

15 Suk pegampu' nek peddumanan nek pektu'u mekepetelen ri seng midlaru. Su Ginu'u mekpepuli' seng melengas ne dlawas nilan bu' su ngak sala' neng mibaal nilan pasayluun.

16 Aas, peginesuyay amu ri se ngak sala' niyu ri sek salasala seniyu bu' peginempu'ay amu arun me'uli'an amu. Suk pegampu' neng metareng ne getaw gembagel su gembraalen.

17 ✧ Si Elias getaw neng maa' senita. Migampu' giin se gempiget ne ndi' meddupi', bu' nda' rayun peddupi' seled sek telu ne ngak taun bu' tenga'.

18 ✧ Peketubus itu, migampu' na pelun giin bu' su dlangit mikperupi' rayun bu' su dlupa' migbegay se ngak sengku'.

19 Ngak sambat'u, bu' riin seniyu duuning mibalag buwat se kemetuuran bu' duuning mekepepuli' ri seniin,

20 ✧ peddelendem niyu ini: su isan ta' sung mekepepuli' ri seng mekesesala' buwat sek pekebalag medluwas se kalag neng mekesesala' ketu buwat se kemetain, bu' mpasaylu sung melaun ne ngak sala'.

✧ **5:14 5:14:** San Marcos 6.13. ✧ **5:17 5:17:** 1 Nga Gari' 17.1; 18.1. ✧ **5:18 5:18:** 1 Nga Gari' 18.42-45. ✧ **5:20 5:20:** Ngak Pementelu'en 10.12; 1 San Pedro 4.8.

Daal da ini.

Sug Begu Ne Kalegenan
New Testament in Northern Subanen

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Subanen, Northern)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

193ab46e-61e8-52e1-92f4-944939f948dd